

3. Брагинский М. И., Витрянский В. В. Договорное право. изд. испр. и доп. Москва: Статут, 2002. Кн. 3: Договоры о выполнении работ и оказании услуг. 598 с. URL: [https://private-right.ru/wp-content/uploads/Dogovornoe\\_pravo\\_T3.pdf](https://private-right.ru/wp-content/uploads/Dogovornoe_pravo_T3.pdf).

4. Мельниченко Р. Г. Конституционное право на юридическую помощь: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02. Волгоград. 2001. 24 с. URL: [https://melnichenko.net/\\_p\\_name64.html](https://melnichenko.net/_p_name64.html).

5. Токмаков И. С. К вопросу об общей характеристике соглашения об оказании юридической помощи. Адвокатская практика. 2012. № 3. С. 25–30.

6. Вільчик Т. Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрям гармонізації законодавства України до європейських стандартів. Форум права. 2016. №1. С. 30–36.

7. Сахарова Ю. Не могу залишатись осторонь, коли хтось потребує мого втручання як адвоката. Закон і Бізнес. 07.0213.-02.2014р.

8. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства : Міжнародний документ від 01.10.1988.

**Науковий керівник:** кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія» **Хижняк Євген Сергійович**

**Чернова Т.В.**

студентка 2-го курсу судово-адміністративного факультету  
Національного університету «Одеська юридична академія»

## **ПИТАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

Приймаючи рішення стати адвокатом, спеціаліст має розумітися в питанні адвокатської етики. Адвокати мають чіткі вимоги щодо дотримання норм права. Одним з обов'язків адвокатів є дотримання принципу конфіденційності. Конфіденційність включає в себе таку складову як адвокатська таємниця.

Відповідно до Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” у частині 1 статті 22 говориться, що адвокатська таємниця це будь-яка інформація, яка стала відомою адвокату чи стажисту адвоката, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт звертався до адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних

носіях, та інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності [1]. З цього визначення можна зробити висновки, що тільки адвокати наділені такою специфічною ознакою, і без чого адвокатська діяльність не буде мати свого змісту. Правова допомога, яку надають адвокати, полягає у збереженні таємниці, і за неправомірне розголошення адвокат несе відповідальність відповідно до Закону України. Але в кожному правилі є свої виключення, вони викладені у частині 2 статті 22, що будь-яка інформація чи документ мають можливість втратити статус адвокатської таємниці. Наприклад, при певних вимогах чи шантажу адвоката, у зв'язку з адвокатською діяльністю, адвокат звільняється від обов'язку збереження адвокатської таємниці, але в межах, які необхідні йому для захисту своїх прав та інтересів [5].

Якщо розглядати адвокатську таємницю у кримінальному впровадженні, то гарантією виступає пункт 1 частини 2 статті 65 Кримінально процесуального кодексу України (КПК України), де зазначено, що не можуть бути допитані як свідки, захисник, представник потерпілого, цивільного позивача та відповідача у кримінальному провадженні, щодо обставин, які стали їм відомі при виконанні функцій представника та відповідача. Відповідно до статті 45 КПК України, захисником є тільки адвокат. Після наведеної інформації вище, можна дійти висновку, що в КПК України забороняється допитувати тільки адвокатів. Але якщо взяти до уваги частину 3 статті 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» то на адвокатів поширюється на обов'язок зберігати адвокатську таємницю. Якщо досліджувати норми чинного КПК України, то можна дійти до такого висновку, що знайдені певні прогалини та протиріччя дають можливість виступити певним механізмом для здобуття доступу до адвокатської таємниці [2].

З урахуванням викладеного можна змодельовати ситуацію, за якої, наприклад, в об'єднаному кримінальному провадженні щодо декількох підозрюваних, відповідно візьмуть декілька захисників, які у свою чергу представлятимуть інтереси конкретного підозрюваного. Під час здійснення допиту слідчий цілком може ставити запитання адвокату з метою отримання інформації вищезазначеного змісту, що стосуватиметься співучасника вчинення певного злочину. У кримінальному впровадженні адвокат представляє інтереси іншого підозрюваного, то згідно з частини 2 статті 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», він цілком може надати слідчому інформацію. Проте, положення Законів України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та «Про засади запобігання і протидії корупції», що дозволяють у межах кримінального провадження надавати адвокатом правоохоронним органам та суду певного різновиду інформації, нівелюється положенням КПК України. Так, категоричність законодавця, що міститься у пункті 1 частини 2 статті 65 КПК України щодо заборони

допитувати в якості свідка адвоката про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника. При цьому закон не уточнює, чи стосується це лише інформації щодо клієнта або всіх учасників кримінального провадження враховуючи співучасників. З цього можна зробити висновок, що дана заборона буде розповсюджуватися на будь-яку інформацію, отриману адвокатом у статусі захисника, тобто стосується й співучасників [3].

З вище згаданою інформацією, можна дійти до таких висновків, що адвокатська таємниця виступає гарантією щодо захисту прав та свобод людини які передбачені в нормативних актах, таких як, Конституція України, Закону України “Про адвокатську діяльність” та інші. Я вважаю, що потрібно вдосконалювати механізм забезпечення незалежності адвокатської діяльності та професійних правозахисних функцій адвоката. Норми КПК України повинні бути доопрацьовані та заповнені прогалини у законодавстві України.

Зміст адвокатської таємниці має враховувати виключно особисті інтереси особи, позицію якої в кримінальному провадженні відстоює захисник. Будь-яка інша процесуальна інформація, що виходить за межі вищевказаної формули не має належати до адвокатської таємниці та щодо неї не повинно міститись законодавчих обмежень стосовно розповсюдження в межах кримінального провадження. Запропоновано доповнення до пункту 1 частині 2 статті 65 КПК України щодо заборони допиту як свідків осіб, які виступають в кримінальному провадженні в якості захисників лише про обставини, що стали їм відомі під час кримінального провадження, які стосуються виключно інтересів клієнтів конкретного захисника.

#### ***Список використаної літератури:***

1. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 2013 року, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Узагальнення дисциплінарної практики кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури щодо адвокатської таємниці, рішення №VII-010/2020, URL: <https://vkdka.org/uzagalnennya-distsiplinarnoji-praktiki-kvalifikatsijno-distsiplinarnih-komisij-advokaturi-schodo-advokatskoji-tajemnitsi/>
3. Стандарти незалежності юридичної професії міжнародної асоціації юристів. URL: <http://bibliograph.com.ua/kodex-9/24.htm>
4. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297–VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
5. Правила адвокатської етики від 9.06.2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/-n0001891-17#Text>

***Науковий керівник:*** старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» ***Курганський Олександр Валерійович***